

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Diff. 1. Præmittuntur quædam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

intellectus, ad hanc propositionem, Christus est Mendax, prout præcisè propositio est, non verò prout deducta & innitens illi principio, Quæ sunt eadem &c.

ADDO. Signantur & per modum Conclusionis. Posse intellectum, impediri à voluntate ab assensu Conclusionis indirecè ut si illum avocet ad aliud cogitandum, vel si nimium sit intentus alteri cogitationi, vel non attendat ad connexionem extremorum quæ sequitur ex connexionem cum medio. Ratio horum est ex Oviedo quia inter requisita ad agendum, est, ne intellectus sit nimium intentus, & ut advertat ad istam connexionem, quam esse necessitativam ad assensum exhibendum, dictum.

DIFFICULTAS III.

De habitudine Conclusionis ad Præmissas.

TRactabimus hic de hac difficultate. An Conclusio respiciat objecta Præmissarum.
Sit

Punctum Difficultatis I.

Premittuntur quedam.

PRÆMITTO I. Ex Arriaga hic Sect. 4. n. 23. *Statum difficultatis in hoc esse.* Quæritur, An quando ego assentior Conclusioni, cognoscatur tunc ratio motiva assentiendi quæ ratio motiva, est ipsum objectum Præmissarum v. g. quando ita dico: Omnis homo est rationalis, Petrus est homo, Ergo Petrus est rationalis, an tunc inquam, ideò huic propositioni assentiar, quia est homo, & omnis homo est rationalis.

PRÆMITTO II. Ex Oviedo. *Dupliciter attingi posse objectum Præmissarum* imprimis tantum ut Quo, deinde & ut Quo & ut Quod simul. Tantum ut Quo attinguntur Præmissæ, quando attinguntur tanquam ratio motiva assensus, ut Quod & Quo attingitur objectum præmissarum quando attinguntur non solum ut ratio Motiva assensus, sed etiam ut de illis ipsis formetur assensus, & aliquid enuntietur vi talis actus. Præsens quæstio inquit: An ab actu illativo, attingatur objectum Præmissarum, tantum ut Quo.

PRÆMITTO III. *Quare queratur an Conclusio respiciat objecta Præmissarum, non verò queritur An Conclusio respiciat Præmissas.* Cujus ratio reddi posset. Quia ly Præmissa ex communi phrasi dicit actum mei intellectus affirmantem vel negantem, seu potius enuntiantem in ordine ad actum inferendi qui subsequitur: jam autem ratio motiva ad assensum Conclusionis, non est actus mei intellectus affirmans vel negans, sed ratio motiva, est ipsum illud affirmatum vel ne-

gatum, hoc est objectum Præmissarum; v. g. quando dico: Ergo Petrus est rationalis, propter medium terminum, quia est homo, ratio motiva assensus ad hanc Conclusionem est, quia est homo, non verò, quia ego assentior cogitoque illum esse hominem, quamvis ego enim id negem & non cogitem, erit tamen Petrus rationalis, ex hac objectiva ratione; quia est homo. Breviter hoc Præmissum indicat, quod ratio assentiendi Conclusioni sint Præmissæ non formales sed objectivè sumptæ, casu quo illas respicere debeat Conclusio.

PRÆMITTO IV. *Actum Conclusionis debere habere aliquid intrinsecum, sui constitutivum per quod à reliquis assensibus differat.*

RATIO. Tum quia quæcunque alia, habent aliquid intrinsecum sui constitutivum, Ergo idem dicendum de Conclusionem. Tum quia ut urget Arriaga, nisi Conclusio intrinsecè differret ab assensibus Præmissarum, multi essent Syllogismi, in quibus non posset ostendi, quis actus defecto esset Conclusio, quod est absurdum. Sequela probatur. Suppono quod dantur tales Syllogismi in quibus quæcunque; ex Præmissis potest esse Conclusio & ex Conclusionem potest esse quæcunque Præmissa, ut videri est in omnibus Expositoriis v. g. Petrus est Rex, Hic homo est Petrus, Ergo hic homo est Rex. Ex hac Conclusionem potest esse Præmissa. Hic homo est Rex, Petrus est hic homo, Ergo Petrus est Rex. Quod si dantur Syllogismi in quibus quæcunque ex Præmissis potest esse Conclusio, & ex Conclusionem Præmissa, si Conclusio intrinsecè non differret ab assensibus Præmissarum, hoc ipso non posset dici quis actus defecto sit Conclusio. Tum quia si Conclusio non habet aliquid intrinsecum sui constitutivum non habet Conclusio, quod sit Conclusio, hoc enim Quo Conclusio esset conclusio, hoc inquam, esset illud intrinsecum constitutivum Conclusionis, si autem non haberet Conclusio, quo esset Conclusio, non esset Conclusio, quia nihil est, sine eo Quo est.

PRÆMITTO V. *Difficultatem esse Quodnam sit illud intrinsecum per quod differt Conclusio à Præmissis.*

EXPLICANT I. Aliqui Constitutivum illud esse, quia Conclusio pendet ab aliis probationibus, seu quia Conclusio habet se per modum illuminatæ, Præmissæ per modum illuminantis.

CONTRA est I. ex Arriaga. Quia querere testat cur potius illuminare dicatur Præmissa Conclusionem, & non illuminari à Conclusionem, tanquam à complemento discursus.

CONTRA II. Per oppositos Propositio est indifferens ad hoc, ut si vel una ex Præmissis, vel ut sit Conclusio, quod ergo est hic determinativum ut habeat hæc Propositio rationem illumi-

illuminativæ seu præmissæ, illa illuminatæ seu conclusionis.

CONTRA 3. Tum quia de hoc ipso quæritur: quid est hoc conclusionem pendere à præmissis. De hoc ipso quæritur, quid est hoc habere se conclusionem per modum illuminatæ, præmissas per modum illuminantis, quærereq; restabit quæ sit nota quod conclusio à præmissis non præmissæ à conclusione pendeant.

EXPLICANT 2. Alii intrinsecum constitutum conclusionis. Quia conclusionem præcedunt Præmissæ si non tempore, saltem naturâ.

CONTRA. Quia quærere restat in quonam sita sit ista præcedentia præmissarum, quomodoq; hæc præcedentia serviat, ut sit intrinsecum constitutum conclusionis.

EXPLICANT 3. alii. Quod intrinsecum constitutum conclusionis, flet in hoc: quia conclusio respicit objecta præmissarum. Ratio, quia nullum aliud ostendi potest intrinsecè constitutum, & quia nisi hoc dicatur, non poterit salvari particula in definitione Syllogismi posita: *Eo quod hæc sint*, ut hoc explanetur. *Sit*

Punctum Difficultatis 2.

An Conclusio respiciat Objecta Præmissarum.

DICENDUM est. *Quod conclusio respiciat objecta præmissarum.* Ita S. Thom. de Veritate quæst. 22. ar. 4. ad 3. & 1ma 2dæ quæst. 8. ar. 3. in (.) ubi expressè fatetur per actum conclusionis attingi etiam ipsa principia quæ prius fuerunt cognita. Sanctum Thomam sequitur Arriaga, Oviedo hic, & alii apud illos.

PROBAT 1. Arriaga. Intellectus est potentia omnino necessaria in suis operationibus, efficiens quantum potest: Ergo si per actus præmissarum semper proponitur illi veritas conclusionis, ut connexa cum veritate præmissarum, semper & necessariò intellectus ita assentietur: Sed proponitur semper veritas conclusionis ut connexa cum veritate præmissarum. Quod ipsum probatur. Quando dico, omnis homo est animal, Petrus est homo, Ergo Petrus est animal, non solum per illas præmissas proponitur mihi connexio inter Petrum & animal, sed etiam hujus ratio, quia scilicet Petrus & animal sunt idem cum uno tertio, hoc est cum homine.

RESPONDERI posset Hoc ipsum ulterius probari debere, quod semper in assensu conclusionis proponatur ratio prædicta.

PROBAT 2. Oviedo. Aliqua debet assignari ratio propter quam ex tribus propositionibus duæ sunt præmissæ, & tertia conclusio: sed non potest esse alia, nisi quia assensus conclusionis fertur in objectum præmissarum tanquam in

formale motivum, assensus autem præmissarum, non attingit objectum conclusionis.

RESPONDERI posset. Quod explicari deberet, quare præmissæ non ferantur in objectum conclusionem, cum præmissæ ferantur in objectum suum, idem autem est objectum conclusionis & præmissarum. Explicari item deberet quomodo etiam conclusio, non sit motivum assensus, casu quo præmissæ possit probari per conclusionem, ut cum dico. Dies est, ergo sol est, poterit per conclusionem probari præmissa, Sol est, ergo dies est, ut etiam in simili, arguit Oviedo.

PROBATUR 3. Si conclusio non respiceret objecta præmissarum, conclusionis assensus non fieret propter præmissas tanquam propter motivum, idem enim est in præsentem conclusionem respicere objecta præmissarum, & conclusionis assensum, fieri propter præmissas, ut dictum supra. Sed conclusionis assensus fit propter præmissas tanquam propter motivum, quod probatur. Si conclusionis assensus non fieret, propter præmissas tanquam propter motivum, syllogismus non inniteretur huic principio quæ sunt eadem uni tertio. Sequel. probatur. Nihil esset, cui assensus præberetur propter connexionem cum aliquo tertio: Ergo syllogismus non inniteretur huic principio. Et certè nihil aliud est conclusionem respicere objecta præmissarum nisi assensum præberi tertiæ propositioni, propter connexionem cum aliquo tertio.

CONFIRMATUR. Quia nisi fiat assensus conclusioni propter præmissas, seu propter respicere objecta præmissarum, non poterit ostendi per quid conclusio extrahatur à mera ratione secundæ operationis. Neque valet si dicas, extrahi per denominationem extrinsecam; Tum quia per quid transitur ad illam ipsam denominationem extrinsecam. Tum quia secundæ operatio non est duplicata prima operatio, sed extrahitur ad rationem secundæ, per rationem enuntiativi iudicii, non autem per meram denominationem extrinsecam. Ergo & tertia operatio, non erit mera denominatio extrinsecam. Tum quia præmissa non sortitur denominationem conclusionis, ergo debet haberi aliquid in tertia propositione, ratione cuius servire illi possit id, quod tu appellas denominationem extrinsecam, hoc autem non aliud est, nisi assensus; *Eo quod hæc sint*, adeoq; quod sit assensus ob præmissas, seu ob respicientiam objecti præmissarum, quæ omnia idem sunt.

ADDO tamen. Assensum propter præmissas, non debere esse propter præmissas reflexè, iteratò, in conclusione cognitæ, distinctoque actu tractas. Ratio: quia hujus nulla necessitas, essetque hoc multiplicare assensus sine necessitate, præcipue cum id etiam non experiamur.

RESPON-